

Úvaha o ľudskosti a humanizme.

V Božom Slove som si nedávno všimol jedno zaujímavé slovo: ľudsky, ľudskosť,. Všetci sme sa stretli v bežnom živote s vyjadrením: „Zachoval sa ľudsky“, alebo naopak: „Zachoval sa neľudsky“.

V Biblii je v negatívnom zmysle toto slovo, alebo jeho obmeny, spojené s ľudskou žiadostivosťou, s filozofovaním, telesnosťou.

1Kor 3, 3 ... Či nie ste vari telesní a nekonáte priveľmi ľudsky, keď vládne medzi vami závišť a svár?

Kol 2,8 Dajte pozor, aby vás niekto nezviedol prázdny a klamným filozofovaním, založeným na ľudských podaniach, na živloch sveta, a nie na Kristovi.

1Pt 4,2 aby čas, ktorý má ešte prežiť v tele, nežil už podľa ľudských žiadostí, ale podľa Božej vôle.

Keby sme mali nájsť v Biblii príbeh, v ktorom sa niekto zachoval ľudsky, spomeniete si na nejaký?

Luk 5,18 Vtom muži prinášali na nosidlách ochrnutého, a pokúšali sa ho vnieť a položiť pred neho. **19** Keď pre zástup nenašli priechod, kadiaľ by ho vniesli, vystúpili na strechu a otvorom cez hlinenú povalu ho aj s nosidlami spustili priamo pred Ježiša.

K dnešnému zamysleniu ma priviedol iný text zo **Sk 27,3**: „Na druhý deň sme pristáli v Sidone. Július sa zachoval voči Pavlovi **ľudsky** a dovolil mu zájsť k priateľom, aby prijal ich pohostinnosť.“

Nie je to zvláštne, že môžeme po 2 tisícročiach čítať záznam o neznámom rímskom stotníkovi Júliovi, ktorí sa ľudsky zachoval voči ap. Pavlovi? Alebo o štyroch neznámych mužoch, zrejme priateľoch, ochrnutého muža?

Čo to je ľudskosť, ako pozitívna vlastnosť, a odkiaľ sa vzala? Pozrieme sa na ľudské vysvetlenie jej pôvodu a Biblické vysvetlenie.

Ľudskosťou sa zaoberá Humanizmus. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Humanita>

„Ľudskosť v lat. je Humanita. Podľa Herdera súvisí so vzdelaním; humanita je poklad a vymoženosť všetkých ľudských snáh a zároveň aj umením ľudského rodu.

Výchova k humanite je dielom, v ktorom treba neustále pokračovať, ak nechceme upadnúť späť do hrubej zvierackosti a brutality.“

https://sk.wikipedia.org/wiki/Johann_Gottfried_von_Herder (* 25. august 1744 – † 18. december 1803) bol nemecký filozof.

„Herderova filozofia dejín je založená na úvahe, že vývoj nie je náhodný, že prebieha zákonite. Naše dejiny sú súčasťou dejín celej slnečnej sústavy. Neznamenajú popretie prírody, ale jej pokračovanie. Človek je produktom prírody; zostáva s ňou

spätý aj vtedy, keď sa v dôsledku vzniku štátu od nej odlučuje. Od prírody človeka odlišila vzpriamená postava a funkčnosť rúk. Ľudský rod sa stále vyvíja k lepšiemu. Násilie pritom ustupuje miernosti. Dejiny sú tak procesom sebavytvárania človeka. Dôležitú úlohu v nich hrá humanita, ktorá je hlavným obsahom Kristovho učenia“

Celkom zaujímavé vysvetlenie pôvodu ľudskosti, čo povieť? Podľa tejto filozofie sme teda produktom prírody, výsledkom zákonitostí v nej. Vzpriamili sme sa časom, začali používať ruky, a tak sa meníme stále k niečomu lepšiemu, ľudskejšiemu a dokonca si to uvedomil aj Ježiš Kristus, lebo humanitu prijal ako základ svojho učenia... ☺

Humanizmus tiež tvrdí, že ľudskosť je ovocím výchovy, snaženia, dielom, v ktorom treba pokračovať, aby sme zase „nezvlčili“, nevrátili sa k zvierackosti a nestali sa zase brutálnymi.

Nepochybne, dobrá výchova má silný dopad na život detí a ich život v dospelosti. To tvrdí aj Božie Slovo. **Pris 29,17:** „Starostlivo vychovávaj syna; on ti dožičí pokoj a dopraje potešenie tvojej duši.“

Humanizmus obsahuje aj niektoré dobré princípy, ale vysvetlenie pôvodu a napredovania humanity je z pohľadu Biblie chybné, nepravdivé. Prečo? Pretože Božie Slovo učí úplne opačný a odlišný proces vzniku ľudskosti...

Za prvé preto, lebo podľa knihy Genezis sme boli stvorení Bohom, nie sme produktom prírody. **Za druhé**, človek bol hneď na počiatku stvorenia dokonalý, ľudský, nevyvíjal sa zo zvierata na človeka. **Za tretie**, ľudskosť, ako ovocie Jeho Ducha, vložil do nás Boh, pretože sme stvorení na Boží obraz. **Za štvrté**, ľudskosť poškvrnil v človeku hriech, pád do hriechu. Teda ľudstvo nešlo v čase od horšieho, neľudského, k lepšiemu, ľudskému, ale naopak. **Za piate**, hlavným obsahom Kristovho učenia nie je humanita, ale evanjelium o milujúcom Otcovi a spasení z milosti.

Neľudskosť mizne iba vtedy, keď človek poslúchne svedomie a Kristove evanjelium. Ľudskosť nie je možné oddeliť od lásky. A posolstvo Biblie je jednoznačné: „Boh je láska“. Humanisti síce tvrdia, že lásku si nemôže prisvojiť nejaké náboženstvo, reklamovať ju pre seba, lebo ju nájdeme vo všetkých spoločnostiach a náboženstvách☺

Veriaci ale netvrdia, že by láska a jej princípy neboli obsiahnuté aj v iných náboženstvách a rôznych spoločnostiach. Otázka je ale pôvod, zdroj lásky a jej obsah.

1Jn 4,7.: „Milovaní, milujme sa navzájom, lebo **láska je z Boha** a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. **8.** Ten, kto nemiluje, nepozná Boha, pretože **Boh je láska.**

A tak možno aj humanista, ktorý nesebecky miluje, ani netuší odkiaľ sa tá láska vzala 😊

Dovoľte mi spomenúť ešte päť znakov moderného humanizmu, najskôr prvé tri:

<http://www.zosity-humanistov.sk/2000/01/humanizmus-a-krestanstvo/>

- Ani v prírode, ani v ďalekom kozme neurčuje nejaká božská sila zmysel ľudského bytia.
- Humanisti sú si vedomí hraníc ľudského poznania.
- Sú to skeptici, plní pochybností.

Prvé tvrdenie znie veľmi sebaisto, ďalšími dvomi tvrdeniami si túto sebaistotu ateistický humanizmus zneisťuje. Táto neistota je v kontraste s istotou kresťanskej viery:

Oz 6,3 *Poznávajme, snažme sa poznať Hospodina! Jeho príchod je istý ako ranná zora; príde k nám ako dážď, ako jarný dážď, čo zavlažuje zem.*

Heb 10,22 *pristúpme s úprimným srdcom v plnej istote viery, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou.*

1 Kor 9, 26 *Ja teda bežím nie akoby bez cieľa a zápasím nie ako ten, kto udiera do prázdna.*

Aby sme boli korektní, ešte dva znaky humanizmu hodné pochvaly:

- Humanisti dôverujú sile diskusie a radi vedú konštruktívnu a pokojnú výmenu názorov. Ich svetonázor je charakterizovaný toleranciou voči iným názorom.
- Humanisti sa zo všetkých síl usilujú presadiť ľudské práva na celej zemi.

Smutné na humanizme však je, že končí smrťou a tak život vlastne nemá nejaký hlbší zmysel. Nemyslím si, že neistota pozemského života je nejakou veľkou cnosťou za cenu odmietania existencie milujúceho a všemohúceho Boha. Smutné sú aj niektoré ďalšie názory niektorých humanistov. Ako príklad uvediem dva body z článku *Paula Ratnera*:

<http://www.zosity-humanistov.sk/2018/04/10-zisteni-ze-ateisti-su-na-tom-lepsie/>

<http://bigthink.com/paul-ratner/10-benefits-of-atheism>

- Ateistická spoločnosť je racionálnejšia a je orientovaná na vedu.
- Ukazuje sa, že ateisti majú vyššie IQ a sú vo všeobecnosti inteligentnejší ako veriaci.

K prvému tvrdeniu vzniká otázka, ktorý génius urobil takýto výskum? 😊 A kde by asi bola dnes veda bez neateistov:

Ruđer Josip Bošković – zakladateľ modernej atómovej teórie

Mikuláš Koperník – astronóm, kňaz

Isaac Newton – fyzik

Gregor Johan Mendel – kňaz, zakladateľ genetiky, meteorológ

Johannes Kepler – astronóm, matematik, fyzik, optik

Blaise Pascal – fyzik

Robert Boyle – prírodovedec, atd.

Čo sa týka toho IQ a informácie pána *Ratnera*, ešte jedna známa štúdia Amerického vezenského psychológa Gustava Marka Gilberta (1911-77), ktorý robil IQ testy významných nacistov v Norimberku. Zaujímá vás výsledok? Všetci s výnimkou jedného vykazovali nadpriemernú inteligenciu. Takže nie je dôvod propagovať ateizmus s vyšším IQ, a už vôbec nie v súvislosti s humanizmom a ľudskosťou.

(<https://www.fronta.cz/dotaz/iq-testy-nacistu-v-norimberku>)

Inteligencia, respektíve len určitý typ inteligencie, nie je zárukou pravej múdrosti, správnych rozhodnutí a morálnych hodnôt v živote. o objavení pojmu emočná inteligencia (EQ) ľudia pochopili, ako je možné, že ľudia s priemerným IQ so 70% pravdepodobnosťou prekonávajú ľudí s vyšším IQ v mnohých oblastiach.

V Ž 11,10 čítame: „*Počiatok múdrosti je bázeň Hospodinova. Výborný rozum majú všetci, ktorí to robia. Jeho chvála stojí na večnosť.*“ (Roh.)

„*Počiatok múdrosti je bázeň pred Hospodinom; všetci sú rozumní, čo robia tak. Naveky trvá Jeho chvála.*“ (Ecav)

V Biblii nás bázeň pred Hospodinom smeruje k jednej osobe, k osobe Pána Ježiša Krista. Na záver preto ešte posledný prorocký text z Božieho Slova, z knihy proroka Izaiáša:

Iz 52,14: „*Ako sa nad ním mnohí začudovali; jeho výzor je **neľudsky** znetvorený a jeho tvár sa nepodobá človeku.*“

Tento prorocký text je o Spasiteľovi, ktorý bol ponižovaný, zbičovaný a ukrižovaný, tak neľudsky znetvorený, že jeho tvár ani nebola podobná človeku. Ten, ktorý stvoril človeka prijal od človeka neľudské poníženie, aby nám vrátil stratenú ľudskosť. Prešiel cestou bolesti a sebaobetovania, aby zjavil Boha spravodlivosti, milosti a lásky. Jedine ON môže premaľovať pokazený Boží obraz v nás spôsobený pádom do hriechu.

Prajem sebe aj vám, aby v nás prebýval Kristus, aby iní mohli poznať skrze nás ozajstnú ľudskosť.